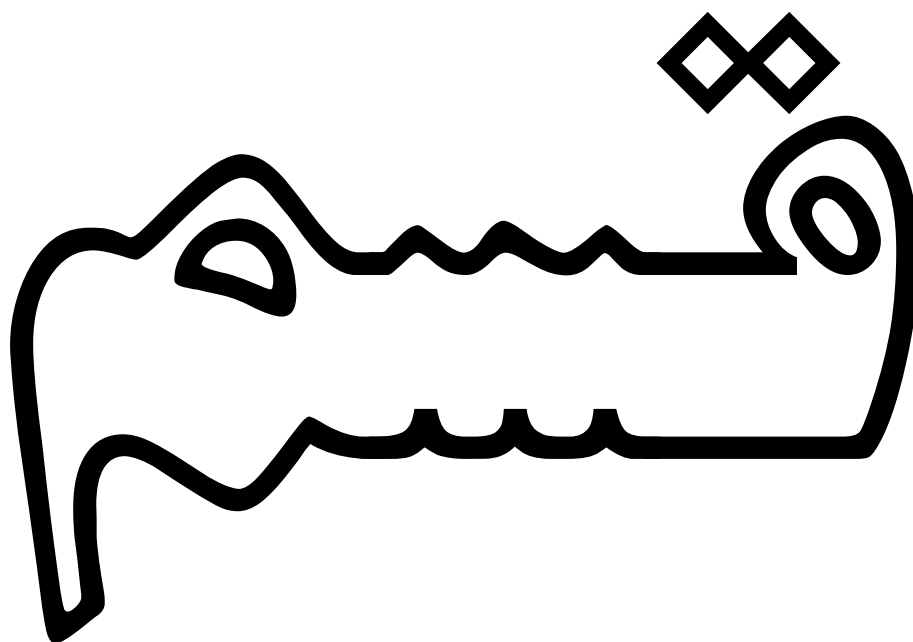

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۳۵۲

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۳۵۳، «قسم» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «قسم» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «قسم» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزار می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۳۵۳
ریشه	قسم
تعداد تکرار	۳۳
تعداد مشتقات	۱۸
تعداد ریشه مرتبط	۱۶۴

فهرست مشتقات

۱۶. مَقْسُومٌ (۱)	۱۲. قَسَمَ (۱)	۸. تُقْسِمُوا (۱)	۴. الْقِسْمَةَ (۱)	۱. أَقْسَمُوا (۶)
۱۷. يَقْسِمُونَ (۱)	۱۳. قَسَمْنَا (۱)	۹. فَالْمُقَسَّمَاتِ (۱)	۵. الْمُقْسِمِينَ (۱)	۲. أَقْسَمْتُمْ (۲)
۱۸. يُقْسِمُ (۱)	۱۴. قِسْمَةً (۲)	۱۰. فَيُقْسِمَانِ (۲)	۶. نَسْتَقْسِمُوا (۱)	۳. أُقْسِمُ (۸)
	۱۵. لَقَسَمَ (۱)	۱۱. قَاسَمَهُمَا (۱)	۷. تَقَاسَمُوا (۱)	

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۱۶. عمل (۳)	۸۷. سع (۲)	۵۸. خشی (۲)	۲۹. بلو (۲)	۱. اتی (۱)
۱۱۷. عیش (۲)	۸۸. سخر (۲)	۵۹. خصص (۱)	۲۰. بلی (۱)	۲. اثم (۳)
۱۱۸. غرب (۱)	۸۹. سکن (۱)	۶۰. خنزر (۱)	۳۱. بوب (۲)	۳. اجل (۱)
۱۱۹. غفر (۱)	۹۰. سلم (۱)	۶۱. خنس (۱)	۳۲. بیت (۱)	۴. احد (۲)
۱۲۰. غیر (۴)	۹۱. سوع (۲)	۶۲. خنق (۱)	۳۳. بین (۴)	۵. اخذ (۲)
۱۲۱. فسق (۱)	۹۲. شرب (۱)	۶۳. خوف (۱)	۳۴. تبع (۱)	۶. اخر (۳)
۱۲۲. فوق (۲)	۹۳. شرق (۱)	۶۴. خیر (۲)	۳۵. تمم (۱)	۷. ارض (۱)
۱۲۳. قیل (۱)	۹۴. شری (۱)	۶۵. دخل (۱)	۳۶. ثمن (۱)	۸. اسلام (۱)
۱۲۴. قدر (۱)	۹۵. شعر (۱)	۶۶. درج (۲)	۳۷. ثنی (۱)	۹. افک (۱)
۱۲۵. قرب (۳)	۹۶. شفق (۱)	۶۷. دعو (۱)	۳۸. جرم (۱)	۱۰. اکل (۱)
۱۲۶. قسم (۴)	۹۷. شهد (۵)	۶۸. دمم (۱)	۳۹. جزء (۱)	۱۱. الله (۱۷)
۱۲۷. قول (۹)	۹۸. صبح (۲)	۶۹. دمو (۱)	۴۰. جمع (۲)	۱۲. اله (۱۷)
۱۲۸. قوم (۴)	۹۹. صحب (۱)	۷۰. دی (۱)	۴۱. جنف (۱)	۱۳. امر (۳)
۱۲۹. کتم (۱)	۱۰۰. صدق (۱)	۷۱. دنو (۲)	۴۲. جنن (۲)	۱۴. امم (۱)
۱۳۰. کثر (۱)	۱۰۱. صرم (۱)	۷۲. دین (۳)	۴۳. جهد (۶)	۱۵. امن (۴)
۱۳۱. کفر (۱)	۱۰۲. صلو (۱)	۷۳. ذبح (۱)	۴۴. جوب (۱)	۱۶. انس (۲)
۱۳۲. کلل (۲)	۱۰۳. صوب (۲)	۷۴. ذکو (۱)	۴۵. حیء (۴)	۱۷. انن (۱۰)
۱۳۳. کمل (۱)	۱۰۴. ضرب (۱)	۷۵. فوا (۱)	۴۶. حیس (۱)	۱۸. اهل (۲)
۱۳۴. کون (۴)	۱۰۵. ضرر (۱)	۷۶. ربب (۶)	۴۷. حیط (۱)	۱۹. اولاء (۲)
۱۳۵. لبث (۱)	۱۰۶. ضیز (۱)	۷۷. رحم (۶)	۴۸. حجر (۱)	۲۰. اول (۲)
۱۳۶. لحم (۱)	۱۰۷. طوع (۲)	۷۸. ردی (۱)	۴۹. حرم (۱)	۲۱. اوی (۲)
۱۳۷. لوم (۱)	۱۰۸. ظلم (۲)	۷۹. رزق (۱)	۵۰. حزن (۱)	۲۲. ائی (۲)
۱۳۸. موت (۴)	۱۰۹. عثر (۱)	۸۰. رسل (۱)	۵۱. حضر (۳)	۲۳. ابی (۳)
۱۳۹. موه (۱)	۱۱۰. عدل (۱)	۸۱. رضو (۱)	۵۲. حقق (۴)	۲۴. بصر (۱)
۱۴۰. نبء (۱)	۱۱۱. عدو (۱)	۸۲. رفع (۲)	۵۳. حین (۱)	۲۵. بعث (۱)
۱۴۱. نجم (۱)	۱۱۲. عذب (۱)	۸۳. ریب (۱)	۵۴. حی (۲)	۲۶. بعد (۱)
۱۴۲. نذر (۳)	۱۱۳. عرف (۳)	۸۴. زلم (۱)	۵۵. خبر (۲)	۲۷. بعض (۸)
۱۴۳. نزل (۱)	۱۱۴. عظم (۱)	۸۵. زول (۱)	۵۶. خرج (۲)	۲۸. بلد (۱)
	۱۱۵. علم (۲)	۸۶. زید (۱)	۵۷. خسر (۱)	

۱۴۴. نصب (۱)	۱۴۸. نفر (۱)	۱۵۲. هلك (۱)	۱۵۷. وقذ (۱)	۱۶۱. يتم (۱)
۱۴۵. نصح (۱)	۱۴۹. نفس (۱)	۱۵۳. هلال (۱)	۱۵۸. وقع (۱)	۱۶۲. يمن (۶)
۱۴۶. نطح (۱)	۱۵۰. نیل (۱)	۱۵۴. وحد (۲)	۱۵۹. وله (۱۷)	۱۶۳. يوم (۵)
۱۴۷. نعم (۱)	۱۵۱. هدی (۱)	۱۵۵. وصی (۱)	۱۶۰. ولی (۱)	۱۶۴. یئس (۱)

فهرست آیات

۱. {النساء - ۸} وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا
۲. {المائدة - ۳} حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالِدًا وَالْحُنْزِيرُ وَمَا أُهْلِلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْفُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّبَةُ وَالطَّيْحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى التُّصْبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَلْزَامِ ذَلِكَ فِسْقُ الْيَوْمِ بِيَمْسِ الْأَيْدِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِيْمَانِهِ فِإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
۳. {المائدة - ۵۳} وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ
۴. {المائدة - ۱۰} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ صَرَيْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْسِبُوهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ **فَيْفِيْسَانِ** بِاللَّهِ إِنْ اٰرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا تَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنْآ إِذَا لَمِنَ الْآثِمِينَ
۵. {المائدة - ۱۰} فَإِنْ عُرِيَ عَلَىٰ آثِمًا اسْتَحَقَّ إِثْمًا فَآخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيَانِ **فَيْفِيْسَانِ** بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ
۶. {الأنعام - ۱۰} **وَأَقْسَمُوا** بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لِيُؤْمِنُوا بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ
۷. {الأعراف - ۲۱} **وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ**
۸. {الأعراف - ۴۹} هَؤُلَاءِ الَّذِينَ **أَقْسَمْتُمْ** لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ
۹. {إبراهيم - ۴۴} وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ نَحْبُ دَعْوَتِكَ وَتَتَّبِعِ الرَّسُولَ أَوْ لَمْ تَكُونُوا **أَقْسَمْتُمْ** مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ
۱۰. {الحجر - ۴۴} لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ **مَقْسُومٌ**
۱۱. {الحجر - ۹۰} كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ
۱۲. {النحل - ۳۸} **وَأَقْسَمُوا** بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مِنْ مِوْتٍ بَلَىٰ وَعَدَّا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
۱۳. {النور - ۵۳} **وَأَقْسَمُوا** بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجْنَ قُلْ لَا تُفْسِمُوا طَاعَةَ مَعْرُوفَةٍ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ
۱۴. {النور - ۵۳} **وَأَقْسَمُوا** بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجْنَ قُلْ لَا تُفْسِمُوا طَاعَةَ مَعْرُوفَةٍ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ
۱۵. {النمل - ۴۹} قَالُوا **تَقَاسَمُوا** بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ
۱۶. {الروم - ۵۵} وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ **يُقْسِمُ** الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِئُوا غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ
۱۷. {فاطر - ۴۲} **وَأَقْسَمُوا** بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا
۱۸. {الزخرف - ۳۲} أَهْمُ **يُقْسِمُونَ** رَحْمَةَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَةُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ
۱۹. {الزخرف - ۳۲} أَهْمُ **يُقْسِمُونَ** رَحْمَةَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَةُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ
۲۰. {الناريات - ۴} **فَالْمَقْسَمَاتِ أَمْرًا**
۲۱. {النجم - ۲۲} تِلْكَ إِذًا **قِسْمَةٌ** ضِيزَى
۲۲. {القمر - ۲۸} وَنَبِّئُهُمْ أَنَّ الْمَاءَ **قِسْمَةٌ** بَيْنَهُمْ كُلٌّ شَرْبٌ مَحْضَرٌ
۲۳. {الواقعة - ۷۵} فَلَا **أُقْسِمُ** بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ

۲۴. {الواقعة - ۷۶} وَإِنَّ لِقَسَمٍ لَّوَتَّعْلَمُونَ عَظِيمٌ
۲۵. {القلم - ۱۷} إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرُمُنَّهَا مُصْبِحِينَ
۲۶. {الحاقة - ۳۸} فَلَا أَقْسَمُ بِمَا تُبْصِرُونَ
۲۷. {المعارج - ۴۰} فَلَا أَقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ
۲۸. {القيامة - ۱} لَأَأْتِئِمُّ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ
۲۹. {القيامة - ۲} وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ
۳۰. {التكوير - ۱۵} فَلَا أَقْسِمُ بِالْحُنُوسِ
۳۱. {الانشقاق - ۱۶} فَلَا أَقْسِمُ بِالشَّقِيقِ
۳۲. {الفجر - ۵} هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِيذِي حَجْرٍ
۳۳. {البلد - ۱} لَأَأْتِئِمُّ بِهَذَا الْبَلَدِ